

PRIMER GRAN ÈXIT DE LA FIRA D'ES MELÓ
 Gent de molts d'indrets participà i gaudí dels actes realitzats per la festa (pag. 14)

LA BEATA '94

L'AJUNTAMENT ES PODRIA PLANTEJAR LA SORTIDA DEL CONSORCI D'AIGÜES

- El PP diu que s'estalviarien 128 milions

ENTREVISTA

MARGALIDA RIERA:
 La gent hauria de rebre educació ambiental

LA NOVA BIBLIOTECA JA ESTÀ EN FUNCIONAMENT

**MISCEL·LÀNIA
 AL PARE
 ANTONI OLIVER**

«ES MOLÍ NOU»

Publicació mensual de
'Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Depòsit Legal
PM: 366 - 1986

Edita:
Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Redacció i col·laboradors:

Andreu Bauça
Francesc Amengual
Joan Barceló
Joan Jaume
Bartomeu Català
Biel Monserrat
Jaume Nigorra
Jaume Sansó
Jaume Català
Col·legi Públic
Gabriel Gelabert
Damià Agustí
Miquel Barceló
Joan Estrany
Joan Bauzà

Reproducció fotogràfica:

Joan Jaume

Imprimeix:

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, n° 2
MANACOR

Els articles publicats en aquesta
revista sols expressen l'opinió
dels seus autors

EDITORIAL

Solidaritat amb Ruanda

Vivim a un món convulsionat. A molts indrets del planeta els enfrontaments entre humans són el pa de cada dia. Els grans mitjans de comunicació, i sobretot la televisió, ens acosten a les tragèdies que es viuen especialment a països del Tercer Món per norma general, fent la salvetat de l'antiga Iugoslàvia a Europa, que des de fa més de dos anys està immersa en una sagnant guerra civil.

Ruanda ha estat el punt més calent des del passat mes de febrer. La locura de la raça humana, la de matar al proïsme, s'ha cobrat en aquest petit país centreafricà la vida de més d'un milió de persones i ha provocat un èxode massiu de gent que s'ha vist desplaçada davant un genocidi d'unes dimensions desconegudes tenint en compte les massacres hagudes en només set mesos. Com ja és sabut, un vilafranquer, el missioner Pare Jaume Roig, estava treballant a aquest país en el moment d'esclatar la guerra civil. Després d'una evacuació urgent, el mateix Pare Jaume, va poder contar la tragèdia. Ara de nou ja hi torna esser per ajudar. Els relats de certes vivències arriben a commoure les ments de la gent civilitzada i certament, cal esser sensibles davant les necessitats extremes.

El goteig de morts, per enfermetats típiques en els desesperants moviments de les masses cercant refugi a països veïnats, ens ha servit de postal per a des d'aquestes retxes demanar la solidaritat de tot el poble de Vilafranca per ajudar al poble ruandès. És una crida per recolzar el gran esforç d'aquelles entitats i organismes no governamentals que lluiten allà contra totes les adversitats per a salvar vides humanes. A les sucursals bancàries de la vila o a l'apotecaria hi trobareu els canals per enviar-hi la vostra ajuda si així voleu actuar.

Les nacions subdesenvolupades (recordem també que hi ha moltes "ruandes" en el món), necessiten del suport dels estats anomenats del primer món, que massa sovint tanquen els ulls davant la mà d'auxili dels països pobres. En el cas de Ruanda, com amb altres conflictes interètnics, la comunitat internacional se n'ha volgut rentar les mans, emperò a nivell individual no ho podem fer. Renunciem a alguns luxes i ajudem a Ruanda. I qui diu Ruanda també pot dir Iugoslàvia, o els pobres de més aprop, els de Mallorca. Però tenguem sempre viu el sentit de la solidaritat, no deixem-ho passar dient que són els governs qui han d'aportar diners per ajudar als més desfavorits.

De forma individual, cadascun de nosaltres som una mica responsables de la misèria dels demés, d'aquelles gens que no ha tingut la sort de gaudir dels mínims indispensables no ja per viure de forma digna sinó tan sols per a sobreviure. Facem idò una mica de reflexió i siguem solidaris, també amb nosaltres mateixos, posant el nostre granet d'arena per fer una platja de justícia i pau. Avui per Ruanda... i demà per a qui faci falta.

Es Molí Nou

L'Ajuntament podria sortir del consorci d'aigües

El PP diu que amb una gestió municipal s'estalviarien 128 milions

L'ingrés de Vilafranca en el consorci d'aigües, promogut en el seu dia pel CIM, i que inclou tots els pobles del Pla, excepte Petra i Sant Joan, està essent qüestionat pel grup de l'oposició (PP). Aquest grup ha realitzat un estudi sobre els costos que, al seu parèixer, suposarà la gestió de les xarxes d'aigua potable i de les aigües residuals en mans del consorci d'aigües, que adjudicarà el servei a l'empresa Cadagua per un període de 25 anys.

"La gestió municipal resulta 128 milions més econòmica pels usuaris", segons Antoni Gayà Batle. Amb la concessió en mans de l'Ajuntament, el PP entén que s'eliminarà la quota fixa que aplica Cadagua i el preu de l'aigua seria de 48 pts., en lloc de les 93 que estan pagant actualment.

Segons Gayà "estar integrats en el consorci no evita que Cadagua pugui vendre l'aigua del pou municipal a qui li pareixi, sigui o no per qüestions de necessitat, i els beneficis, i els beneficis seran per l'empresa, no pel poble". Aquesta síntesi du al PP a afirmar que "El PSM ha venut tota l'aigua de Vilafranca". El grup de l'oposició assegura haver realitzat l'estudi econòmic amb dades obtingudes del propi Ajuntament i prepara una moció per sol·licitar la sortida del consorci "davant l'evidència dels números, amb l'objecte que el grup que ha provocat aquest 'negoci' reflexioni". Acceptar la proposta del PP suposaria que l'Ajuntament tornàs a Cadagua els 147 milions que li retornà aquesta entitat per les contribucions especials pagades pels veïnats.

En contestació a les afirmacions d'Antoni Gayà l'equip de govern s'ha mostrat disposat a estudiar qualsevol tipus de proposta referent a la possible sortida del consorci d'aigües, encara que s'ha mostrat estrany per la postura feta pública pel grup conservador, ja que en el seu dia, els membres del PP, votaren a favor de l'entrada en el consorci.

Val recordar que el consorci d'aigües fou promogut a principi de 1993 pel CIM i el president de l'organisme, Joan Verger (PP), mantingué diverses reunions amb els grups governants dels pobles del Pla, amb l'objectiu de crear una entitat per assolir la gestió de les xarxes de sanejament.

REDACCIÓ

Les festes de la Beata inauguren la nova biblioteca pública

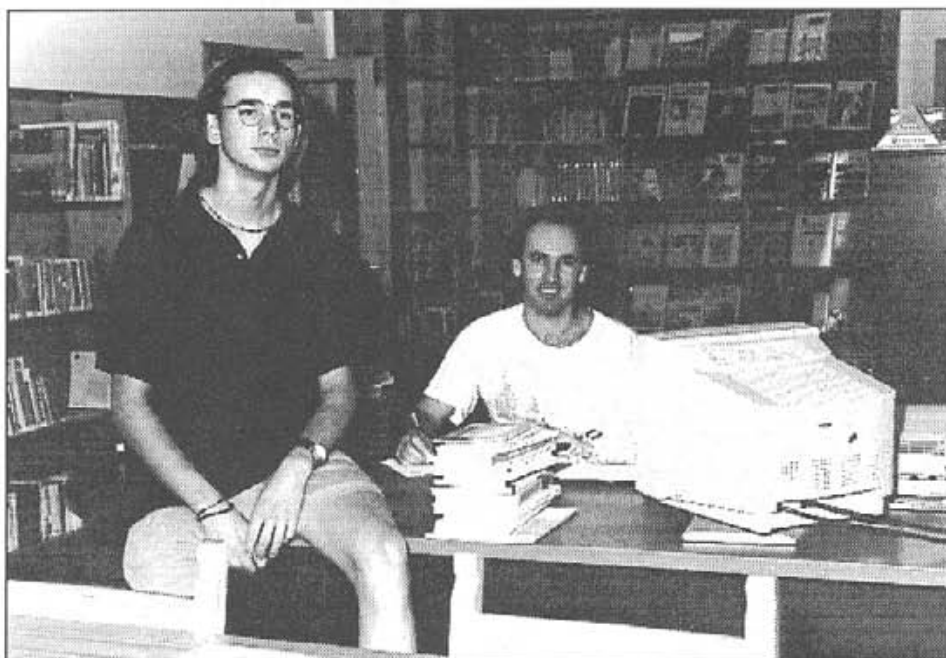
La col·locació a la segona planta de l'Ajuntament, principal inconvenient

Redacció.- Durant les passades festes de la Beata s'inaugurà a la segona planta de la casa consistorial de la nostra Vila la nova Biblioteca pública amb la presència del President del CIM Joan Verger i del nou conseller de cultura Antoni Sansó, a més de les primeres autoritats locals i els membres de l'oposició.

Tant el President com el Conseller coincidiren amb les seves afirmacions i recalcaren el gran esforç que es realitzà des de l'entitat insular amb matèria cultural i, sobretot, amb l'àmbit concret de biblioteques i no dubtaren en dir que es seguiran mantenint les col·laboracions entre les dues entitats i, a través del Centre Coordinador de Biblioteques, pertanyent al CIM, s'intentarà unificar totes les biblioteques mitjançant la informàtica per així poder oferir un millor servei als usuaris.

En el seu torn d'intervenció la regidora d'Educació i responsable de la Biblioteca, Catalina Bover, parlà del gran interès que té l'Ajuntament en activar les activitats dins la mateixa Biblioteca i fomentar la lectura entre els ciutadans de la Vila, així com de seguir mantenint les bones relacions entre les dues entitats.

A partir d'ara la biblioteca municipal podrà oferir un millor servei dins un espai molt més agradable per llegir o estudiar. Al mateix temps ha augmentat el nombre de llibres en vuit-cents, hi ha un nou revister i també ha posat en marxa el sistema de préstec de llibres, vídeos i compact-disc per ordinador. Val a dir que també s'estrenà nou bibliotecari, Jaume Català, qui, juntament amb Bartomeu Mascaró, s'encarregarà d'informatitzar i

Bartomeu i Jaume s'encarregaran de la informatització i organització. (Foto: Joan Jaume).

reorganitzar el nou centre.

L'únic inconvenient del nou espai són les escales, ja que per accedir-hi s'ha de pujar fins a la segona planta de l'edifici municipal. Aquest problema però, segons di-

La biblioteca comptarà amb un nou sistema de préstec totalment informatitzat

S'hi podran trobar 800 llibres nous, revistes, vídeos i compact-disc

gueren el president i el conseller de cultura, es solventarà amb la col·locació d'un ascensor o, com digué Catalina Bover en aquest mitjà, amb la creació del casal de cultura que té projectat l'actual equip de govern des que és en el poder.

L'Ajuntament dona a Andreu Bauçà la beca Premis d'Octubre

El darrer ple que va debatre el consistori municipal va acordar, amb els vots a favor del grup de govern i amb els dos en contra del PP, la donació de la beca Premis d'Octubre, organitzat per la Fundació Ausiàs March, que es celebrarà a València al vilafranquer Andreu Bauçà i Sastre, col·laborador habitual de la nostra publicació.

D'aquesta manera l'Ajuntament ha resolt de forma favorable la petició en el seu dia féu la delegació de l'Obra Cultural Balear a Vilafranca al regidor de cultura, Jaume Sansó, presentant a n'Andreu com el més ferm participant a la trobada, donades les seves qualitats narratives, la seva labor continuada tant a la revista Santa Bàrbara com ara en Es Molí Nou, així com també la seva formació educativa.

Voldríem dir que enguany aquesta publicació no ha rebut cap tipus de subvenció, i aquesta beca al nostre col·laborador haurà servit com a contraprestació als serveis donats, per n'Andreu i la revista, a favor de tot el poble de Vilafranca.

REDACCIÓ

Bartomeu Mascaró: "L'objecció encara no és una via fàcil"

Cobreix la primera plaça d'objector oberta a Vilafranca i ho farà durant tretze mesos

Bartomeu Mascaró i Sansó, de 26 anys d'edat i llicenciat en biologia, cobreix des del passat quinze de juny, de les vuit del matí fins a les dues i mitja, la primera plaça d'objector que s'ha obert a Vilafranca. És per aquest motiu que ES MOLÍ NOU ha volgut saber un poc més sobre les taques que realitza un objector, per així donar a conèixer un poc més als nostres lectors aquest tipus de prestació social obligatòria, l'única alternativa legal al servei militar.

-¿Què et motivà a fer aquest tipus de servei?

-En primer lloc ho vaig fer perquè era l'única sortida que tenia davant el servei militar i després perquè veia que fent-ho d'aquesta manera podria ajudar a la societat, en aquest cas la de Vilafranca. Val a dir que les facilitats són ben poques a l'hora d'escollir aquesta opció i la discriminació, respecte dels qui van per la via militar, és evident.

-¿Quines tasques realitza i a qui estàs encomenat?

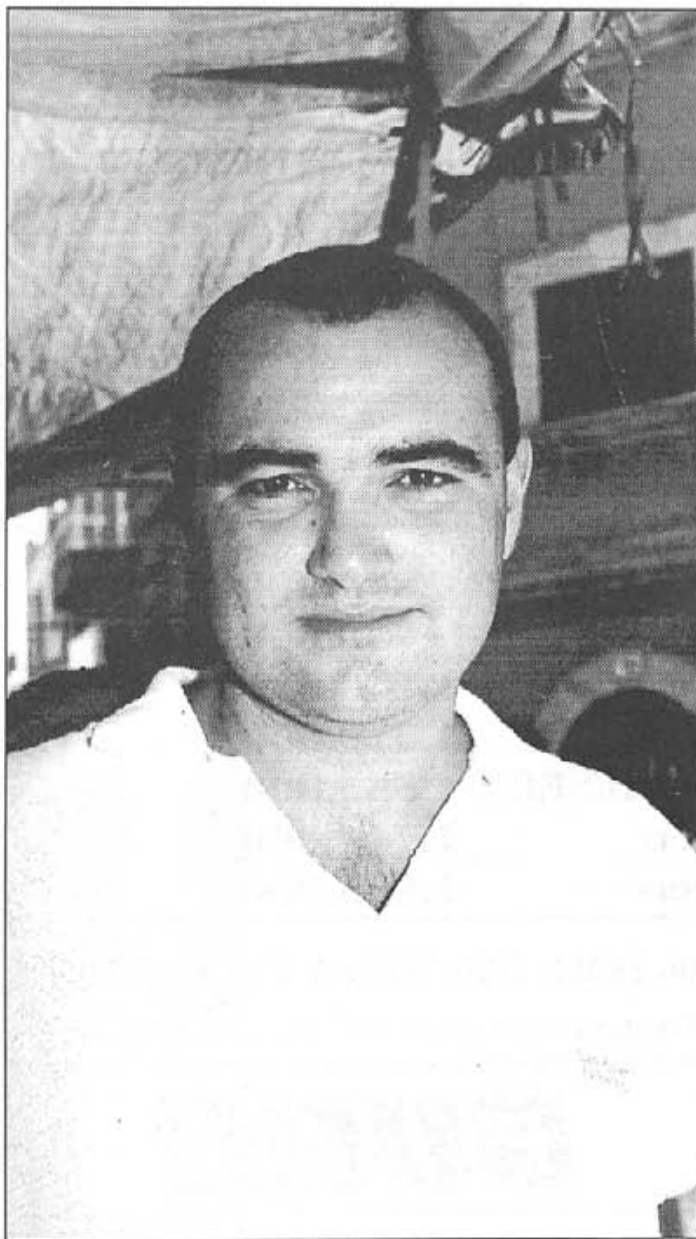
-Bàsicament són ajuda als majors, als disminuïts físics i psíquics i feines burocràtiques, a més d'alguna feina per l'Ajuntament de Vilafranca que és l'organisme a qui jo estic encomenat, però és l'assistenta social qui me manda les feines.

-¿Penses que lledes un lloc de feina a algú?

-El que fa a la meua plaça en concret crec que no, perquè de no fer-les jo es deixarien de fer, ja que tanmateix no es contractaria una persona. Encara que a nivell general sí que podrien estar remunerades i cobertes per algú especialitzat.

-¿Reps algun tipus de retribució?

-Fins ara cap, però rebré

Bartomeu pensa que és necessària una reforma militar.

prop de mil tres-centes pessetes mensuals, la mateixa que els soldats i el plus de setanta mil pessetes en roba. A diferència dels militars no tenc paga de menjar ni amb altres espècies.

-¿És necessària una reforma de l'estructura militar?

-És clara i urgent la necessitat de reformar la llei del servei militar, prova d'això és que en els darrers anys el nombre de sollicituds de fer-se objector ha augmentat considerablement. Pens que s'hauria d'abolir el servei militar obligatori.

-¿Quins fets destacaries des que ets objector?

-El més evident és que molta gent no distingeix entre objector i insubmís, conceptes que s'haurien d'aclarir, perquè l'objecció és una alternativa legal al servei militar, mentres que l'insubmissió és un rebuig a qualsevol tipus de prestació.

També va ser gràcies que hi hagués part de la població vilafranquera que digués que jo era un nou funcionari de l'Ajuntament, amb bona paga inclosa.

Jaume Català
Foto: Joan Jaume

EN FIAT APOYAMOS LA MEDIDA DEL GOBIERNO SI SU COCHE TIENE MAS DE DIEZ AÑOS, FIAT LE DUPLICA E INCLUSO LE TRIPLICA LA AYUDA OFICIAL.

Si su coche tiene 10 o más años, y lo quiere cambiar por cualquier modelo de la gama Fiat, recibirá una subvención oficial de 100.000 pts. a las que Fiat añade un ahorro de hasta 300.000 pts.

ULTIMOS DIAS AYUDA GOBIERNO

MODELO	P.V.P.	PRECIO PROMOCIONADO
CINQUECENTO SIENA	840.000	660.000
CINQUECENTO	980.000	780.000
PUNTO 55 3 puertas	1.240.000	1.040.000
PUNTO 55 5 puertas	1.310.000	1.110.000
PUNTO TURBO DIESEL	1.585.000	1.385.000
TIPO 1.4 3 puertas	1.744.000	1.350.000
TIPO 1.4 5 puertas	1.825.000	1.500.000

En el resto gamas Uno, Punto, Tipo, Tempra, Fiorino y Ducato, oferta equivalente

P.V.P. Península y Baleares (I.V.A, transporte e impuesto de matriculación, Subvención Oficial y promoción incluidos).

Válido hasta fin de mes para vehículos en stock, no acumulable a otras ofertas en vigor.

FIAT

Concesionario Oficial

AUTOVENTA MANACOR, S.A.

Polígono de Manacor. (Entrando al frente). Tels. 84 34 65 - 84 34 00. MANACOR

M. Rvd. P. D. Antoni Oliver Montserrat, C.R.

Havia nascut a Vilafranca el 29 de maig de 1926 i ingressat a la casa de Son Espanyolet en concepte d'estudiant el 30 de juliol de 1938. Després va entrar en el Noviciat el 14 de setembre de 1942, i va fer la seva primera professió el 15 de setembre de l'any vinent. La seva Professió Perpètua va tenir lloc el 15 de setembre de 1949 i fou ordenat Sacerdot a Roma el 4 de març de 1950. El juny de 1952 va obtenir la Llicència en Història Eclesiàstica per la Pontifícia Universal Gregoriana, i el 1954 el grau de Doctor. Del 1954 al 1965 va ser Prefecte d'Estudiants a la casa de Son Espanyolet; és nomenat Consultor Provincial aquest mateix any. El 1968, Superior del Seminari de Son Espanyolet. El 1972 torna ser nomenat Consultor provincial i una altra vegada Superior del Seminari. El 1975 és reelegit Prepòsit i Director del Col·legi de Sant Gaietà, càrrec al qual va renunciar el 1979. El 1978 ocupa el càrrec de Vicari Provincial i Vicari de la Casa de Son Espanyolet; al mateix temps, va continuar com a Director del Col·legi de Sant Gaietà, càrrec al qual renuncia el 1979. El 1981 és reelegit Vicari Provincial fins al 1984. Des del 1982 fins al moment de la seva mort, fa classes i conferències a diferents fòrums de Madrid. El juliol de 1993 havia estat nomenat Vicari Provincial i Vicari de Son Espanyolet.

Diplomat en Biblioteconomia i Arxivística per l'Escola Vaticana. Ampliació d'estudis a l'Institut Catòlic de París. Becat per la Deutsche Forschungsgemeinschaft (1959-1964) a la Universitat de Freiburg (RFA), on amplia estudis de Teologia i prepara un volum de l'Edició Crítica de l'obra llatina de Ramon Llull (ROL). Membre col·laborador d'aquesta mateixa Edició Crítica que prepara el Raimundus Lullus Institut de la Universitat de Friburg. Magister de la maioriensis Schola Lullistica de la ciutat de Mallorca, de la qual ha estat secretari. Vocal del Consell Rector de l'Estudi General de Palma. Professor ordinari d'Història de l'Església en el Centre d'Estudis Teològics de Mallorca (CETEM). Professor invitat a la Univesitat Catòlica de La Plata (Argentina). Professor invitat per impartir cursos de ciències humanes a la Universitat Autònoma de Madrid. Imparteix cursos d'Història del pensament a l'Institut d'Espanya (Madrid). Ha donat conferències a Mèxic, Roma, Freiburg. Va dictar lliçons a Madrid i Palma.

Publicacions seves són: Tàctica de propaganda i motius literaris a les cartes antiherètiques d'Innocenci III (Roma 1957); el papa "Vicarius Petri" en Ramon Llull: Estudis Lul·lians 5 (1961) 99-131; Filosofia i heterodòxia a la Mallorca dels segles XIII-XV: Butlletí Soc. Arqueol. Lul·liana 79 (1963) 157-176; La "Donatio Constantini" en els escrits i en la ment de Ramon Llull: Estudis Lul·lians 8 (1964) 155-170; El beat Ramon Llull en les seves relacions amb l'Escola franciscana dels segles XIII-XIV (Palma 1965-69); Història de l'Església a Espanya, II: L'Edat Mitjana, B.A.C., Madrid 1982 (col·lab.); Gerbert, un savi d'Europa fet a Catalunya: Studia historica et philologica in honorem M. Batllori (Roma 1984) 357-368; Josep Mª Tomasi. L'home, el savi, el sant, BAC; Madrid 1986; Raimundi Opera Latina, Vol XVI (Ed. Crítica): Corpus christianorum, vol. LXXVIII, Turnholt 1988.

El seu camp d'investigació i d'ensenyament és el camp de les idees i de la religiositat en els segles XII-XIV. Estava especialitzat en els temes del lul·lisme.

Va col·laborar a revistes d'investigació nacionals i estrangeres. Col·laborador a la Biblioteca d'Autors Cristians; a la Gran Enciclopèdia Catalana (Barcelona); a la Gran Enciclopèdia de Mallorca (Palma); al Dizionario degli Istituti di Perfezione (Roma). Fou col·laborador de l'Edició Crítica de les Opera Latina (ROL) de Ramon Llull que realitza el Raimundus Lullus Institut de la Facultat Teològica de la Univesitat de Freiburg, i que sobrepassarà els 45 volums. Aquesta edició, de categoria internacional, la publica actualment l'editora Brepols (a Turnholt, Bèlgica), que l'ha inclosa a la gran col·lecció Corpus Christianorum, que, amb la finalitat de poder editar l'obra de Llull, va ampliar el seu marge de temps en una Continuatio medievalis. Parlava: Espanyol, Francès, Anglès, Alemany, Italià, Llatí i Català; i llegia i traduïa Grec, Portuguès i Holandès.

La seva mort va ser una cosa inesperada i sobtada el matí del 9 de gener de 1994. Així va viure el nostre benemèrit P. Oliver, sempre disponible, permanentment il·lusionat, cercador del Regne de Déu i confiat a la seva Providència. Que el seu exemple ens il·lumini i ens ajudi sempre a tots.

Valentín Arteaga, C.R.

Festes passades

Aquest concert "De sol a sol"
hauria estat bona cosa;
en lloc d'una hermosa rosa
ha estat gris com un mussol.

El públic "mos" va fallar
per tenir bona vetlada,
si Petra no fes ballada
altre gall 'gués pogut cantar.

Es batle petrer va badar
per tenir segons qui content,
no va pensar en so moment
que sa m... cenra haurà d'ensumar.

Jo crec "Una aclucada d'ull"
i "Un pont de mar blava"
si tot això s'ajuntava
no hi haguera 'gut cap embull.

El molt fluixet batle petrer
va fer ses coses malament,
hauria d'haver tengut present
que estarà devora es merder.

Tan aprop que li 'ribaran
també es baf de ses cendres,
i vendran els seus nêts tendres
que llavors se mustiaran,
com tot lo que sembraran
per devora aquelles terres.

Trenta-cinc mil firmes hi ha
en contra de s'abocador,
jo vui dir en es promotor
que sa meva no hi està,
com que ningú l'em demanà
no vaig esser "firmador".

A un de la vila

Ses coses bones que envien
a molts de noltros serveixen;
per totes parts l'aplaudeixen,
per aquí no l'aprecien.

S'han estimat més un estern
que de lo bo que aquí hi ha;
aquest pic no l'encertà
el nostro magnífic govern.

Ell també és un vilafranquer
que estima sa seva terra

perquè amb sa seva guitarra
dóna sempre tot lo que té;
tant si és "soe com pepé"
a sa seva veu s'aferra.

Jaume Nigorra

A Pep Gaià Font pregoner de les festes de la Beata 1994

Pep Gaià, pregoner (Joan Jaume)

Al sentir el pregoner
tenc el meu cor que s'esclata
per les festes de "La Beata"
al ser un vilafranquer.

Ajuntament distingit,
sense mirar el color,
quan per recitar el pregó
en Pep ha estat escollit.

D'estudis fórem companys
en la nostra joventut
i l'amistat que hem tengut
ens durarà tots els anys.

He tengut molta alegria (1)
recitant tú el teu pregó
i te desig lo millor
per tú i la teva família.

Has estat a gran altura
recitant tú el pregó
tens la mateixa mesura
essent un gran escultor.

Donem campanes al vol
ses festes de "La Beata"
d'aquest any noranta quatre
pregonant a Vilafranca
en Pep "Mulí d'es Pujol".

Vilafranca de Bonany,
25 de juliol de 1994
Joan Nicolau Gaià (Torretes)

(1) A jo m'emocionava,
quan recità en Pep Gaià
que de jove estudiava
a un col·legi de franciscà.

De llengües i models

El paisatge lingüístic del món és extremadament divers i es troba en contínua evolució. No cal dir que la gran abundància de llengües i dialectes representa una riquesa cultural incommensurable. La desaparició d'una sola llengua suposa una pèrdua importantíssima per a la humanitat. Es pot acceptar perfectament el poliglòtisme, però no el bilingüisme substitutori.

A Europa hi ha molts pocs estats lingüísticament homogenis (com els casos d'Islàndia o Portugal). Els estats moderns i veritablement democràtics tenen el deure i l'obligació de defensar i preservar tots els grups etnolingüístics, tot vetllant per la seva evolució natural, en un marc de respecte a la pròpia identitat i a la diversitat humana. El model de l'estat nacional jacobí (francès, espanyol o italià) esdevé així obsolet i condemnat a desaparèixer.

Andreu Salom

Avui dia, temes com ara la contaminació i els seus efectes i la possibilitat de l'esgotament futur de molts recursos de primera necessitat (l'aigua, aire "respirable", menjar sa i natural, lliure de dosis perilloses d'additius i conservants cancerígens, etc.) han esdevingut matèria de debat i preocupació, sinó per a tota, sí per a una gran part dels humans.

Vivim en una societat basada en el consum, en una societat on allò que compta és el mercat i les lleis de la demanda i de l'oferta. Una societat, en definitiva, capitalista. I els humans que en participam som egoistes i còmodes, molt còmodes. En poques paraules, ja hem tornat com a menets de cordeta, estirats per les poderoses urpes del model de vida tan orgullósament impulsat pels americans. Consum indiscriminat i ignorar tota la resta: aquest és l'eslògan. Ara, la felicitat, o almenys aquesta és la impressió que es deixa veure a la televisió i a qualsevol tipus d'anunci publicitari, s'aconsegueix a través de la pesseta, perquè amb la pesseta podem tenir més coses materials. Malauradament, no ens hem aturat mai a pensar en les conseqüències d'aquesta manera de viure i de veure les coses. Racionalitat i més lògica a l'hora d'actuar és el que ens falta.

Margalida Riera i Soler, doctora en Biologia per la Universitat de les Illes Balears, ens parla d'aquesta qüestió i ens demostra ben clarament que la naturalesa és un sistema fràgil i delicat que tots, absolutament tots, pel nostre bé i també pel de la resta de generacions futures, hauríem d'utilitzar amb més seny i coherència.

Margalida Riera, doctora en biologia: "L'actual mode de vida consumista posa en gran perill la pervivència futura del planeta terra"

-Bé Margalida, primer de tot, m'agradaria que ens definissis què és exactament la "Biologia", què és allò que estudia.

-"Biologia" és una paraula composta que ve del grec "bio", que vol dir "vida", i "logia", que vol dir "ciència" o "estudi de". Per tant, podríem dir que la "Biologia" és aquella ciència que estudia tot el referent a la vida, i això entès des d'una perspectiva molt ampla: ecologia, fisonomia, anatomia... En certa manera, crec que arribarà un punt que la biologia es fragmentarà en diverses branques.

-Precisament pel fet que la biologia és la ciència de la vida, molts han dit que els biòlegs han de ser també ecologistes de precís. Comparteixes aquesta

opinió?

-Sí. Jo, tots els biòlegs que conec són ecologistes de cap a peus. I és que la ignorància fa que hi hagi gent que no ho sigui. Pel simple fet de conèixer el que és la natura i la vida, un ja ho ha de ser forçosament. Un biòleg que no fos ecologista seria com un cotxe sense rodes. Una cosa va amb l'altra.

-És ben clar que la biologia ha d'adquirir, i està adquirint a hores d'ara, cert relleu dins un món lliurat a la contaminació i a la desaparició de certs recursos escasos. Ens podries explicar, Margalida, encara que sigui una mica per damunt, algunes de les amenaces actuals per a l'equilibri natural?

-Sí, és clar. N'hi ha moltes, però me li-

mitaré a donar quatre pinzellades de les que consider més importants.

En primer lloc, ens podríem referir al tema de la **desaparició de la capa d'ozó**. Bé, a l'atmosfera hi ha una capa d'ozó (són tres mol·lècules d'oxigen: O₃) que es redueix per mor de l'ús de certs productes químics (que es troben a molts d'aerosols emprats diàriament a totes les cases i també a les geleries). Quins són els efectes d'aquesta reducció? Bé, si tenim en compte que l'ozó absorbeix radiacions perjudicials que ens vénen del sol, com ara les radiacions ultraviolades, ens adonarem que si disminueix l'ozó, aleshores quedam exposats a aquestes radiacions, cosa que pot comportar l'aparició de malalties com el càncer de pell. L'única so-

lució viable és augmentar la consciència de la gent perquè no compri aquests productes i, al mateix temps, prohibir-ne el seu ús als fabricants.

Un altre punt negre que no s'ha d'ignorar és l'encalament gradual del planeta, com a conseqüència del que es coneix com a **efecte hivernacle**. Aclarim-ho una mica. Actualment (i per raons diverses: fum dels cotxes, emissions de les fàbriques i incineradores, desaparició indiscriminada dels arbres, que fan la important funció de convertir l'anhidrid carbònic o CO₂ en oxigen o O₂, etc.) augmenta a manades desfetes la concentració de CO₂ a l'atmosfera. Aquest gas puja per amunt i fa una espècie de capa. El que passa és que quan les radiacions solars que no són absorbides per la terra volen fugir, no ho poden fer perquè xoquen amb aquesta capa de CO₂ i tornen a ser reflectides cap a baix. La conseqüència és ben clara: un sobreencalament del planeta, que ja està provocant, entre altres coses, el desgel dels pols i, lògicament, la pujada del nivell de la mar. La superfície de la terra, per tant, ja ha començat el seu decliu.

El problema de la manca d'aigua també és preocupant.

-Perdona la interrupció, però ara que dius això de l'aigua, no sé on vaig llegir que si tots els xinesos (que són prop de mil milions) utilitzassin la mateixa quantitat d'aigua que utilitzam els occidentals (amb la rentadora, els rentavai-xelles, la higiene personal, etc.), aleshores no bastaria tota l'aigua dolça del món per cobrir aquestes necessitats.

-Sí, pot ser ben bé. A la nostra època es gasta massa aigua, i de forma innecessària, sobretot a les grans capitals i nuclis urbans. I aquest líquid, imprescindible per a la vida, és limitat. La conseqüència immediata és que la capa freàtica, que és allà on es localitza l'aigua, es va esgotant. Això pot comportar dues coses: o bé hi ha salinització (cosa que, de fet, ja ha ocorregut a certs indrets de Mallorca: Campos, Sa Pobla, etc.), o bé se sequen els pous i l'aigua desapareix. Estam avesats a obrir l'aixeta i, com que veim que surt aigua, ens pensam que en podem emprar tota la que volguem perquè sembla que mai s'ha d'acabar. Un temps la gent mirava molt més prim que ara, amb aquestes coses: omplien la cisterna i sabien que allò els havia d'aguantar per a tot l'any. Sense saber-ho, eren molt més "ecologistes" que la gent moderna.

-Una cosa de la que sempre he estat molt endarrer és de si és vera o no que els additius i conservants (aquelles famo-

ses "E-n^o" que veim a les etiquetes dels productes embotats) poden produir càncer o no.

-No tots són cancerígens, però una gran part d'ells sí que en poden ser la causa. Tot i això, estan permesos. Ara bé, no ens hem d'espantar perquè quan aquestes substàncies són perilloses és quan es consumeixen en dosis molt elevades.

Tots aquests additius artificials són un invent modern que fa que els productes siguin més comercials. Per què? Posem el cas dels embotits; de la sobrassada, per exemple. Si, en lloc de pebre bo, sal i pebre vermell, hi posam additius, hi ha diversos avantatges: primer, no importa que la matèria primera sigui de tan bona qualitat; segon, que la curació és molt més ràpida que pel procediment normal; i, tercer, la conservació es garanteix durant un temps molt més llarg. La contrapartida, és clar, és aquesta probabilitat més elevada, almenys en teoria, de patir algun tipus de càncer.

Però no t'has de pensar que siguin només les substàncies artificials, les que són cancerígenes. Hi ha, posem per cas, productes naturals que, sotmesos a certs processos, en poden ser portadors. Aquella crostera negra que fa el botifarró o la sobrassada o el pa quan el torram de més, i que ens agrada tant a tots, n'és un clar exemple.

-I no hi ha cap tipus de remei per eliminar el càncer?

-Bé, una vegada tens el càncer, no hi ha cap cura. El que hi ha són sistemes de prevenció. Apuntau-vos bé que la col i l'all són substàncies molt bones per evitar-lo, sobretot l'all. Tots els efectes de l'all són positius. Potser l'únic dolent que té és la mala olor que fa.

-Sempre m'he demanat si la desaparició actual d'espècies animals i vegetals pot tenir greus conseqüències en un futur.

-Vull aclarir que, de desaparició d'espècies sempre n'hi ha hagut al llarg de tota la història de la terra. Tot i això, si fins fa poc havia estat d'una manera natural, ara potser s'ha accelerat per la intervenció humana. Ara bé, això de la desaparició és més una qüestió moral, com ara la desaparició d'una llengua, que una qüestió referent a la utilitat o bé (producció de noves medicines, etc.) que ens podria reportar aquesta espècie en concret.

-I ara, per acabar, m'agradaria que ens parlassis un poc sobre una sèrie de qüestions que ens afecten a nivell ja més local.

Per començar, què penses dels possibles efectes de les teuleres?

-En teoria, si cremen el fuel així com toca i ben pulveritzat, el fum i la contaminació es redueixen al mínim. Ara bé, no s'ha fet cap estudi seriós sobre aquest tema.

-L'abocador de son Nuviet que ens volen fer: creus que pot ser perjudicial per a la salut de les persones que habitam la Vila?

-Sí, clar que sí. A l'hora de parlar de les cendres de Son Nuviet, també hem de parlar, encara que sigui d'una forma molt breu, de la generació de residus sòlids de Mallorca i les possibles solucions de tractament que s'hi poden donar. En primer lloc, s'ha de dir que el problema d'acumulació de fems s'ha creat perquè actualment hi ha un consum desmesurat per part de nosaltres i també perquè el fabricant empaqueta els seus productes amb substàncies de difícil reciclatge (com ara el plàstic, en comptes del cartró o del vidre). Què fa qualsevol en anar a comprar a un supermercat? Idò que, en lloc de dur-se'n un senallonet de ca seva, que era el que es feia abans, carrega tot el que hi ha comprat a dins bosses de plàstic, tantes com pugui. Després, a ca seva, una vegada emprada la bossa de plàstic, potser només un pic, la tira al poal del fems, generant així una quantitat de residus sòlids immensa. I això que passa amb les bosses de plàstic també succeeix amb el paper d'alumini: s'hauria d'usar moltes vegades, tantes com poguéssim, i no només una.

Una vegada aconseguida la disminució dels residus sòlids de difícil eliminació (utilització més dosificada + empaquetar amb materials reciclables), s'hauria de passar al tractament d'aquests residus. Però no a través de la incineració, que és el que es vol fer a Mallorca, sinó a través del reciclatge (que suposa una preselecció del fems: un poal per al vidre, un altre per al ferro i l'alumini, un altre per al paper i el cartró, etc.) i la col·locació a abocadors controlats d'aquells residus no reciclables. Només per curiositat, et diré que, quan feia feina al laboratori, hi va haver una alemanya que es pegava tocs pel cap quan veia que ho tiràvem tot al mateix poal de fems. A Alemanya van molt avançats, en aquestes qüestions.

L'alternativa actual, doncs, té dos grans inconvenients: primer, la generació de gran quantitat de toxines durant el procés de la incineració i, segon, la contaminació inevitable de la capa freàtica com a conseqüència de l'abocament de cendres a Son Nuviet. Tot i que es diu que aquestes estarien compactades amb

ciment, a llarg termini hi hauria contaminació. I, a més, al primer abocador n'hi seguiria un altre, i un altre i un altre, i la cosa que arribaria a no acabar mai. És un tema molt delicat, aquest.

-Una darrera qüestió, Margalida: quina és la importància del clavegueram i la depuració de les aigües?

-Es molt important per evitar la contaminació dels pous i de les cisternes (contaminació que pot provocar diarrees i trastorns digestius, sobretot). Una cosa ha de quedar ben clara: el clavegueram no tendria cap sentit si no hi hagués una depuració posterior de les aigües. I això és ben bo d'entendre: si tota l'aigua bruta es concentra en un mateix lloc, és pitjor el remei que la malaltia. L'aigua depurada es pot reutilitzar, però no per a tot, sinó sols per a certes activitats. Per exemple, s'hi poden regar moltes plantes, però algunes (com ara les lletugues) no poden rebre aquest tipus d'aigua. A Israel, on el problema de l'aigua és capital, tenen a cada casa dos tipus d'aixeta: una d'aigua bona i l'altra d'aigua depurada (per filtració d'arena i d'alta qualitat), que també fan servir. L'aprofitament de l'aigua és allà gairebé d'un cent per cent. No se'n deixa perdre ni una gota.

Un altre punt que ha de quedar aclarit és que, tot i que sembli una ironia, l'aigua que surt de la depuradora encara no està depurada. Ni prop fer-hi. És per això que l'aigua depurada s'ha de controlar (cosa que quasi mai no se fa) de manera estricta perquè encara està farcida de microorganismes. Un tractament terciari, posterior a la fase de la depuració, en podria millorar molt la seva qualitat.

I ara que tocam el tema de la depuració, diré una cosa que crec que és important saber. No heu de tirar mai l'oli ja usat de les paelles a dins l'escurador perquè, quan arriba a la depuradora, crea una capa a sobre que dificulta el procés de depuració. Sé de molta gent ecologista que, per evitar això, el que fa és que omplen aquest oli els envasos tetrabrik de les botelles de llet o suc i després els tiren directament al fons.

-Crec que ja ens hem allargat massa, amb aquesta xerrada. Voldries dir res més?

-La gent està massa poc conscienciada. Jugam amb foc i ningú no se n'adona. Seria molt bo que tothom pogués tenir accés a una "educació ambiental". A més d'això, crec que el poble en general s'hauria de moure més quan hi ha un problema d'aquests per tal de resoldre'l.

Perfil

Margalida

Riera Soler va néixer a Vilafraça el 1961, ara fa 33 anys. Tot i que en un principi volia cursar Ciències Exactes, en acabar el COU va decidir-se per estudiar la carrera de biologia i al 1984 va obtenir la llicenciatura. Al cap d'uns mesos ja va fer l'examen de graus i al gener del 85 va obtenir una beca del Ministeri per a quatre anys, per tal de fer treballs d'investigació amb els quals preparar la redacció de la seva tesi doctoral. A

partir del 1989 va gaudir d'un contracte com a professor-ajudant de la UIB (Universitat de les Illes Balears) que li durà fins al setembre del 93. Al 1990 ja tenia enllestida la seva tesi doctoral, que du per títol (avís per als profans: "no vos espanteu"): "El fitoplàncton i la seva resposta davant les substàncies antropogèniques: cultius axènics i comunitat d'una depuradora de llagunatge". En paraules un poc més planeres, el tema de la seva tesi és l'estudi de les microalgues d'un determinat tipus de depuradora i l'efecte de substàncies tals com herbicides, insecticides, hidrocarburs, metalls pesats, etc. sobre aquesta comunitat d'organismes. Al setembre del 93, doncs, certes raons familiars feren que abandonés la feina dins els ambients universitaris i es dediqui actualment a l'ensenyament de biologia i zoologia a l'Institut de Manacor, després de treure'n les oposicions, treball amb la qual es troba molt a gust. Tal com ella mateixa ens explica.

"Dedicar-te a la investigació suposava oblidar moltes altres coses. Havies de sacrificar molts de caps de

setmana i hi haves de dedicar moltes hores. A més, si vols ser una mica competent, cada any has de fer sortides a l'estranger un parell de mesos i, tot això, si vols dur una vida familiar mínimament normal, és molt difícil de compaginar. Va ser per aquest fet que vaig deixar la feina de la Universitat".

Altres coses interessants a saber són que, durant aquest temps, també

-Ha participat en sis projectes d'investigació.

-Ha donat cinc comunicacions a congressos estatals de microbiologia i biotecnologia (dos a Gijón, un a Barcelona, un a Pamplona i un altre a Palma)

-Ha tret una publicació a una revista internacional i ha donat una conferència per al Col·legi Oficial de Biòlegs.

-Ha participat, durant una setmana, en una campanya oceanogràfica per la Mediterrània amb un vaixell de CSIC (Centre Superior d'Investigacions Científiques).

Casada amb en Tomeu Oliver i Barceló, té una filla de 3 anys, na Guida, i espera un altre infant.

Negligència: de corbata i de misto

Fent una ullada als rècords d'aquest estiu el balanç podria quedar resumit en: rècord de turistes, rècord de Tours de França consecutius, rècord en frau fiscal, i, en darrer terme, rècord en incendis.

La matinada del dia 7 de juliol s'estenia per moltes poblacions de Mallorca una fina capa de cendra. Restes dels boscos de Berguedà, del Bages, de la Serra de Mariola, del Canal de Navarrès, dels Ports, esborrats per les flames, anaven a dipositar-se a les nostres illes. Les cendres eren també el símbol de la magnitud de la tragèdia. Dipositades pels carrers servien a tots per poder veure que aquesta vegada havien arribat massa lluny.

Efectivament, i per desgràcia, una de les notícies més sovints dels darrers mesos han estat els incendis forestals, essent enguany el pitjor dels darrers cinc anys.

La superfície forestal cremada a l'Estat espanyol al llarg de 1994 s'aproxima a les 503.000 quarterades, sis vegades més que la destruïda l'any passat, encara que el nombre d'incendis ha estat similar segons les dades facilitades per Agricultura.

En pocs dies el foc s'endugué milers de quarterades de bosc, xifrant-se en 313.000, quantitat que és nou vegades major que la de l'any anterior, quan foren 33.000 les quarterades destrossades, i les zones de conreu calcinades s'ha multiplicat per quatre (de 46.000 a 189.000 quarterades).

Les conseqüències econòmiques i ecològiques que el foc ha causat són immenses. Caldren molts anys i molts esforços per tornar a recuperar allò que el foc ha incinerat sense gaire entrebancs. No només boscos, sinó també, i de forma especial, les explotacions agrícoles han quedat totalment anorreades. Cal que aquestes explotacions rebin les ajudes suficients que els permetin tornar començar, evitant així que augmenti la despoblació rural, ja que quedarien

abandonades moltes terres.

Les primeres explicacions oficials referents a les causes directes dels focs, tant a València com a Catalunya, fan referència a una situació climàtica molt adversa: temperatures molt elevades, terrenys castigats per la manca de pluges, un aire molt sec... i xarxes elèctriques velles.

Realment les condicions meteorològiques han estat adverses, però hem de pensar que ha estat un estiu normal dins el clima mediterrani, ja que si no fa calor a l'estiu, quan n'ha de fer?

Un altre factor que ha augmentat considerablement el risc d'incendis és l'abandonament i desprotecció a què estan sotmesos la majoria de boscos. Com exemple, podria anomenar l'increment elevadíssim de circulació motoritzada i del lleure a superfícies forestals. Aquests individus de la paella incontrolada i mercenaris de la capsa de mistos, que segueixen destruint els pocs arbres que ens queden, són capturables per la Benemèrita i paguen poc, però qualque cosa paguen.

Evidentment però, entre les causes immediates n'hi ha moltes més. I algunes són directament negligències, i aquesta és la paraula. És evident que hi ha negligència tècnica en la política de prevenció d'incendis. És evident que, quan un foc ja crema, en segons quines zones és molt difícil apagar-lo, però una bona política de prevenció fa més difícil l'extensió dels incendis i fa més ràpida la detecció. Però una bona política de prevenció no dóna vots. La clau de l'extinció d'un incendi està en la detecció ràpida. No és un problema d'enviar més bombers quan les flames ja avancen, és un problema de fer les actuacions preventives necessàries per a evitar que en cas d'incendi les conseqüències siguin més lleus.

Acompanyant la negligència tècnica hi ha també negligència política. Existeix, així, un altre tipus d'assassí d'arbres i espais verds que actua

amb impunitat i a qui ningú o quasi ningú "emprenya". És l'incendiari sense flamarada. El desforestador de corbata.

Aquest tipus de mostel té la seva lloriguera a les conselleries d'urbanisme, departaments d'obres públiques o lloc per l'estil. No és que per instint odiï el color verd, perquè en realitat tant li és el verd com el fúcia. Es mou per l'ambició o l'afany de passar a la posteritat com els faraons, amb obres que durin segles i segles. I que els peixos grossos li diguin que aquella plaça li ha quedat "xatxi piruli", amb els bancs i les engronsadores i sense cap arbre. I els ciutadans, ja habituats, arrufen les espatles i diuen que pitjor és el cas Roldan. També guarda relació, supòs, la falta de cultura general i de sensibilitat cap al medi ambient, o sia, l'analfabet ecològic. I a vegades un amic o familiar constructor.

En definitiva, cal assumir responsabilitats polítiques. És evident que el fet que un conseller estigui o no present en el moment d'iniciar-se el foc tècnicament no té importància. Però sí que té importància políticament. Un responsable polític ha de fer costat als seus administrats. Aquests administrats han de veure que s'hi fa alguna cosa. Perquè ells ja fan tot el que poden. Probablement amb conseller o sense l'actuació és la mateixa. Potser és només un problema de gestos, però precisament avui la política és bàsicament una cosa de gestos. Ara cal un gest que estigui a l'alçada del monumental esforç que han fet milers d'habitants de les zones afectades ajudats solidàriament per també milers de voluntaris. Aquest gest està en boca de tothom.

Joan Barceló

Rondalla depravada

Broker-mania

Tot passat l'estiu, un tret ha romput la tranquil·litat del mallorquí quiet i tranquil. L'afer "Brokerval" transbalsava els cors dels innocents inversions d'aquesta agència d'inversions de borsa. Tots espantats pel que podria passar als nostres conciutadans ens imaginàvem com es sentirien després d'haver-ho perdut, quasi tot, per mor d'un empresari traïdor i infidel amb els seus clients.

Poc després els diaris començaren a donar noms i llinatges dels inversors i nosaltres ja no teníem tanta llàstima vers ells. Tot seguit sortien a la llum, no tan sols noms i llinatges, si no també, carrers públics i institucions. Aquest cop ja no sentíem llàstima, si no ràbia. Com era possible que tal o qual personatge fos capaç de tenir tants de doblers negres com el càrrec que ostentava?. Volíem saber-ne més coses, més noms, més quantitats, volíem la veritat.

Just avui mateix, al migdia, mirant el telediari, he vist en una compareixença al Parlament de les Illes al meu i estimat company de fatigues, l'amo En Biel, assegut darrera una taula farcida d'autoritats polítiques. Contestava com podia a les preguntes dels diputats. Uns preguntaven fora miques i sense enrevoltar, altres preguntaven amb un gran sentit de l'acollonament i altres no preguntaven ni parlaven: es dedicaven a tirar flors aromàtiques i encens al seu protector, l'amo en Biel.

És just tenir com a norma, estant a un càrrec públic, burlar la democràcia amb un insultant sentit de l'humor i contrapassar els límits de les seves competències per fer del seu càrrec una excusa per enriquir-se?. Què podem esperar de la seva responsabilitat i de la seva dedicació al lloc que l'hem posat?. Com és pot justificar un home que a la paraula "ètica" la va llançar per l'excusat el dia que va entrar de "Presi"?

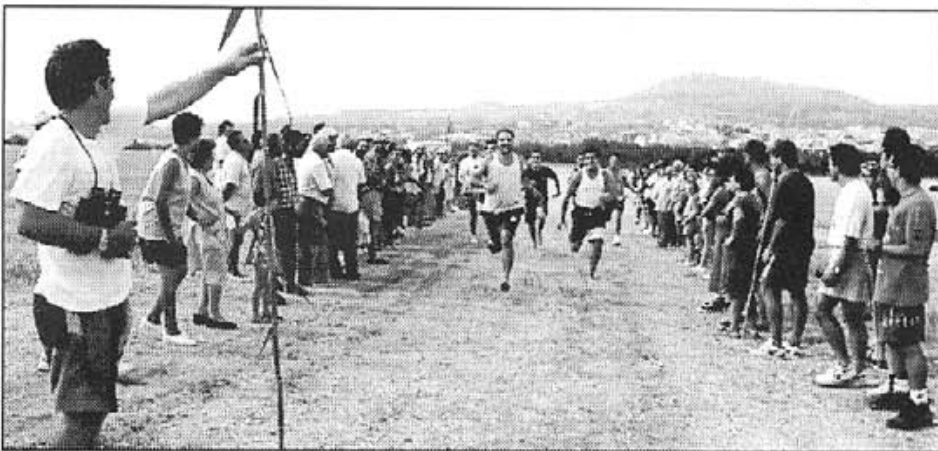
Esper que tot aquest afer de la broker-mania que ha destapat la caps de les sorpreses, serveixi per embolicar la troça i que al final tinguem clar qui és el bufallaunes i qui l'innocent.

Jaume Sansó i Caldentey

Festes de la Beata

Malgrat que les festes de la Beata ens hagin quedat un poc enfora i al mateix temps eclipsades per la Fira i Festes del meló, no hem volgut oblidar les festes més esperades dels vilafranquers, les festes d'estiu. Com que el programa era massa extens hem decidit recordar només algunes de les imatges més significatives.

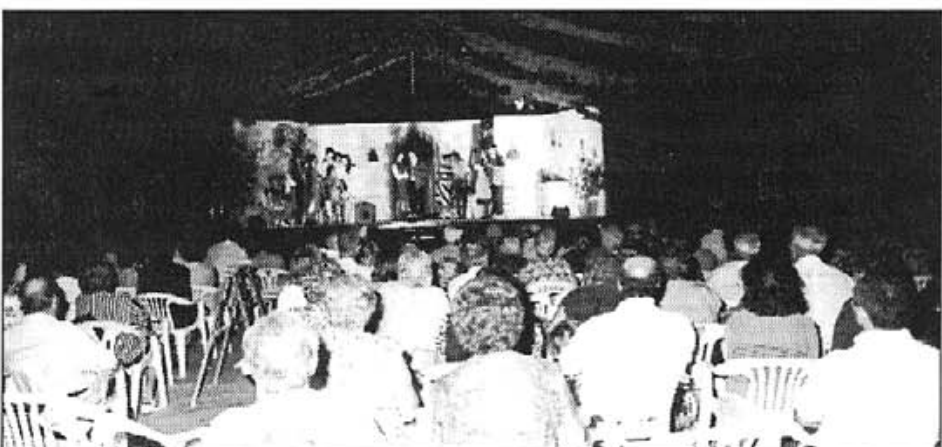
Fotos: Joan Jaume

Tothom volgué participar a les curses des Cós.

Bàrbara Sansó i Cati Rosselló organitzaren el concurs de reposteria.

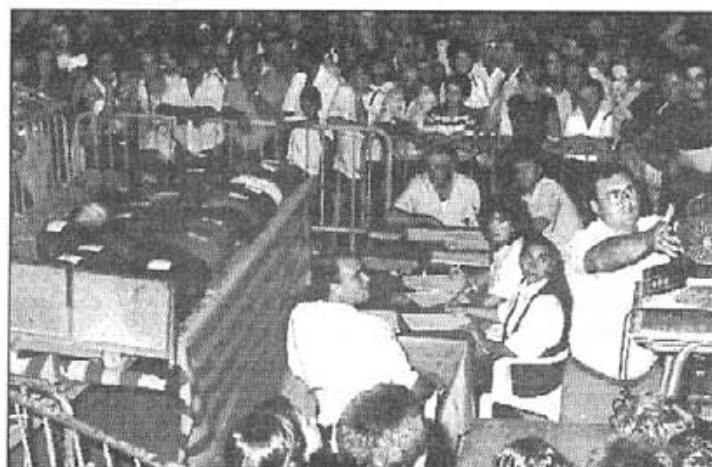
El teatre a la fresca tampoc falta.

Molta gent i expositors a la I Fira des Meló

El meló més feixuc fou el de Sebastià Nicolau amb 12'860 quilos.

Les llenternes tornaren a tenir molta participació.

La pesada de melons fou molt igualada.

Malgrat que alguns dels 70 expositors que havien confirmat la seva assistència no es presentaren a la I Fira des Meló, aquesta, fou tot un èxit de participació i col·laboració, i res fa pensar que de cara a l'any vinent no es celebri la segona. La fira començava a l'avinguda de les Escoles on hi havia els ultralleugers i diverses marques d'automòbils. Ja en el carrer de Joan Miró es podia veure la doma de cavalls i un poc més avall, a la plaça de Sant Joan, una mostra variada d'animals de raça autòctona. Més

envant hi trobàvem l'exposició d'articles comercials, principalment agrícoles i artesanals, i vora aquests, a la plaça Constitució hi havia tots els expositors de la nostra vila.

La fira es tancava amb una mostra de coloms mallorquins, aus de presa i un concurs de cans de totes les races. Tot i no haver-hi embussos, el matí fou molt animat, i es tancà així un cap de setmana ple d'actes amb motiu de la celebració de la XXIV edició de la Festa des Meló.

La nit del dissabte, Sebastià Nico-

lau "Penya" es proclamà guanyador absolut, per tercera vegada en cinc anys, de la Pesada del meló, amb un que feia 12'860 quilògrams. Joan Amengual, amb 12'670 quilos, i Llorenç Nicolau, amb 11'890 foren segon i tercer en el concurs local. Gabriel Bauzà, de Sineu, amb un meló de 11'540 fou el primer dels no locals.

Redacció

Fotos: Joan Jaume.

Una fira per continuar

La primera fira que es celebrà a Vilafraça no podia ser millor, i més si pensam que en el mateix dia es celebrava la fira d'Artà i la pujada de la part forana a Lluc. Davant la nombrosa participació de gent de tots els indrets de l'illa que aprofitaren el diumenge matí per fer una passejada pel circuit i poder adquirir un o altre producte de la nostra terra, res fa pensar que de cara a l'any vinent no es torni a celebrar amb molt més èxit. Èxit que s'aconseguirà amb l'ajud de tots els vilafrañers que, tan si hi participaren com no, s'han de preparar de bell nou per poder afrontar amb millors garanties la nova fira perquè de gent, com s'ha demostrat, no en faltarà.

Voleibol

Pub s'Altell guanyador dels dos torneigs de voleibol

El Pub s'Altell ha guanyat de forma consecutiva els dos torneigs de voleibol que s'han celebrat durant aquest estiu a la nostra Vila, el de volei-piscina i el de pista. Els components de s'Altell no han tengut pietat dels seus rivals i en el torneig celebrat a la pista del col·legi Es Cremat s'imposaren al fins aleshores campió, Un Caramull, per un clar tres a un. Pel que fa al torneig de volei-piscina, els anomenats jugadors de l'INSERSO (Pub s'Altell), també guanyaren la final davant el Bar Anit amb un resultat de dos jocs a un.

Esperem que tant un torneig com l'altre es tornin a disputar l'any vinent en vista de la gran afició i participants que arrossega aquest esport.

Antoni Riera guanya la primera edició de la pujada i baixada de Bonany

La primera edició de la pujada i baixada de Bonany que es celebrà el passat dissabte, dia deu, amb motiu de les festes des meló, tengué com a guanyador el corredor Antoni Riera Llull del club d'atletisme Fidipedes, que invertí un temps de 41 minuts 54 segons i 4 centèsimes. El segon i tercer l'ocuparen en Gaspar Gregori i Llorenç Femenies respectivament.

El primer corredor vilafranquer fou en Miquel Sansó Riera "Firestone", qui invertí un temps de 47 minuts i 26 segons, quedant en la sisena posició. En setena posició

entrà en Francesc Carrion, en l'onzena Maties Galmés i en la dotzena Damià Martí. La categoria de veterans la guanyà en Mateu Morlà i Gayà (T. Ramis-Sastre) i el tercer fou en Sebastià Andreu.

Pel que fa a la categoria de fèmines el primer i el segon lloc foren per dues vilafranqueres, na Magdalena Arbona i na Maria Estrany, que invertiren el mateix temps, una hora i quinze minuts.

Redacció

Foto: Joan Jaume

Son Parxana campió

Per primera vegada des que començà el torneig de futbol, Son Parxana es proclamà campió després de derrotar a la final triangular a s'Esquitx i Es Julians. Des de Es Molí Nou volem donar l'enhorabona en aquest per la seva continuïtat i esforç que durant els darrers anys ha demostrat. A la fotografia el capità, Llorenç Bover, amb el trofeu de guanyador.

Ditades de mel

-A l'agrupació Vilafranca Balla i Bota per la labor continuada de donar lliçons de ball de bot, als més joves i no tan joves, i per la millora que han mostrat els seus sonadors.

-A tots els qui feren possible que la primera fira des meló pogués ser realitat.

-En feren unes a qui es vulgui encarregar de fer els comentaris esportius de la nostra revista de no poder-les donar la nostra revista quedarà fora l'esport més representatiu de la nostra vila.

Tall de guillotina

-A la revista Es Molí Nou, sí, sí a nosaltres, per l'errada que férem el mes passat, per lo vist no tots els bergants de TUBOGAS eren tan monges com pensàvem i a més d'un quasi el comandaren dins la seva pròpia casa. Que ens perdonin els afectats.

-A qui s'encarregà de la part de maquinària i automobilisme de la I Fira des Meló, només la meitat de les marques que anuncià que vendrien, a la presentació de la Fira al restaurant Es Cruce, es presentaren. Que valgui per l'any vinent.

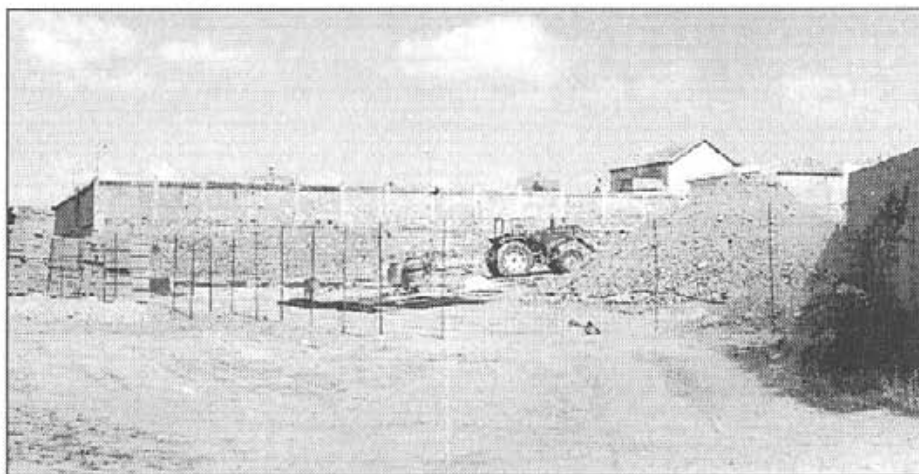
-Ens costa, però ho hem de fer. No volem tornar aixecar polseguera amb l'entramat d'Aires Vilafranquins però ni a les festes de la Beata ni per la mostra de ball de bot de les festes des meló no tornaren contestació a les dues propostes de l'Ajuntament en les que els convidaren a participar-hi. És trist aquest continu conflicte, però les primeres espases de l'agrupació encara ara no entenen la paraula igualtat.

-A l'agrupació local del Partit Popular que fins ara no els hi ha revengut mirar si els comptes per entrar dins el consorci d'aigües eren viables o no. El més graciós és que ells hi votaren a favor.

L'ampliació del cementeri ja ha començat

Les obres d'ampliació del cementiri municipal, adjudicades a l'empresa Ciment Armat S.L., ja han començat. Com ja informà Es Molí Nou, l'ampliació és realitzada damunt una superfície de 1545 m2 i s'hi construiran cinquanta vuit sepultures, vuitanta nínxols, set capelles i quaranta columbaris. Segons han informat membres de l'empresa adjudicatària, està previst que pel dia de Tots Sants gran part de l'obra estigui acabada per així poder començar a vendre les noves unitats que s'hi construeixen.

(Foto: Joan Jaume).

Defuncions

Maria Sansó Mascaró (21-7-94) 3 anys.

Juan Barceló Barceló (4-8-94)

Juana Mª Bover Font (26-8-94) 81 anys

